

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/1/2020
Identifikačné číslo spisu: 9518100282
Dátum vydania rozhodnutia: 17.08.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:9518100282.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Juraja Klimenta v trestnej veci proti obžalovanému R. T. a spol. pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom 17. augusta 2021 v Bratislave, o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 10. októbra 2019, sp. zn. BB-4T/42/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z a m i e t a .

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej tiež „Špecializovaný trestný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 10. októbra 2019, sp. zn. BB-4T/42/2018 podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodil obžalovaných R. T. a T. L. (ďalej tiež „obžalovaní“) spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/2 Gv 122/16/1000 zo 17. decembra 2018 pre skutok kvalifikovaný ako zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v súbehu so zločinom poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona (u obžalovaného R. T.) a zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona v súbehu so zločinom poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona (u obžalovaného T. L.), ktorého sa mali dopustiť na tom skutkovom základe, že

- obvinený R. T., ako samostatne zárobkovo činná osoba podnikajúca pod obchodným menom R. T., IČO: XXXXXXXXX, po tom, čo dňa 17. 03. 2015 uzatvoril s Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (ďalej len „PPA“), so sídlom Dobrovičová 12, 815 26 Bratislava 1, Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. ZV02131 a Dodatok č. 1 zo dňa 24.7.2015 (ďalej len „Zmluva“), za účelom spolufinancovania projektu s názvom „Modernizácia objektu na nízko kapacitné ubytovacie zariadenie“,

kód projektu ITMS: 32AZ1402131, os č. 3, opatrenie č. 3.2 a Podpora činnosti v oblasti vidieckeho cestovného ruchu (ďalej len „Projekt“), vnútorný pomer zdrojov príspevku v hodnote 37,5 % Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (ďalej len „EPFRP“) a v hodnote 15 % štátny rozpočet SR (ďalej len „SR“) konal tak, že v rozpore s ustanoveniami čl. I, bod 2.1 a 2.2, čl. III. bod 4 a 6, čl. VII., bod 1,3 a 12, čl. VIII. bod 1 a 15 Zmluvy, ako aj v rozpore s § 19 ods. 3, § 31 ods. 1, písm. a), g), j) Zákona č. 523/2004 Z. z. - o rozpočtových pravidlách a v rozpore s § 12 odsek. 1, ods. 3, s § 13 ods. 1, ods. 3 písm. d), s § 14 ods. 2, s § 15 ods. 1, ods. 3, s § 37 ods. 2 a s § 38 ods. 3 Zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva, vedome a v sledovanom záujme dosiahnutia schválenia Zmluvy a následného vyplatenia uplatňovaných finančných nákladov formou refundácie, predložil doklady nezodpovedajúce skutočnosti o vykonaných stavebných prácach, ktoré zahrnul do jedinej záverečnej Žiadosti o platbu č. 1540001799 (ďalej len „ŽoP“), vo výške 99.974,63 Eur, prílohou ktorej bola faktúra č. 36546641 zo dňa 31.03.2015, na sumu 115.900,02 Eur s DPH a faktúra č. 20150054 zo dňa 13.04.2015, na sumu 84.049,25 Eur s DPH od zmluvného dodávateľa L. L. spol. s r. o., IČO: XXXXXXXXX, ktoré mu za týmto účelom vyhotovil a predložil obvinený T. L., na základe čoho bolo obvinenému R. T. dňa 14.08.2015 zo strany PPA na dva krát poukázaná finančná hotovosť v súhrnnej výške 99.974,63 Eur na bankový účet vedený v G. F. L., číslo XXXXXXXXXXX/XXXX, i napriek tomu, že predmet fakturácie v podobe rekonštrukcie a modernizácie chaty, vrátane vybudovania altánku a krbovej pece na parcele č. 72/45 a 72/10, so súpisným č. XXX, v katastrálnom území V., okres A., podľa znaleckého posudku Ing. Igora Klačka č. 126/2017 zo dňa 31.07.2017, zrealizovaný vôbec nebol, čím nedošlo ani k vynaloženiu uplatňovaných finančných prostriedkov na tento objekt v zmysle Zmluvy, ktoré naopak použil vo svoj prospech a doposiaľ neoprávnene vyplatený príspevok nevrátil, a naďalej ho neoprávnene prechováva, čím poškodenému PPA svojím konaním spôsobil škodu na finančných prostriedkoch EPFRV vo výške 74.980,97 Eur a ŠR vo výške 24.993,66 Eur,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej tiež „prokurátor“ alebo „odvolateľ“) odvolanie, ktoré neskôr osobitným podaním aj odôvodnil.

V písomných dôvodoch podaného odvolania prokurátor namietal, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal s vyjadreniami znalca Ing. Igora Klačka (č.l. 47-49), ktorý dospel k záveru, že stav posudzovaného objektu je od roku 2009 zhodný so súčasným stavom, opierajúc tento záver aj o znalecký posudok č. 325/2013, ktorým neboli zistené žiadne zmeny na stavebných konštrukciách v čase od roku 2009 do roku 2013, pričom opomenutím niektorej výmeny alebo obnovy by znalec ponížil hodnotu samotnej nehnuteľnosti. Poukázal na fotodokumentáciu kontrolnej skupiny PPA a výpoveď svedka Ing. E. T., a to najmä jeho vyjadrenia, že komunikoval (v roku 2011) výlučne s obžalovaným T. L., keďže obžalovaného R. T. nepozná, ohľadom rekonštrukcie sporného objektu (teda ešte pred dňom predloženia žiadosti o nenávratný finančný príspevok), avšak len v smere doplnenia druhej kúpeľne (nešlo o reakciu na vytopenie objektu), čo nasvedčuje osobnej angažovanosti obvineného T. L. na rekonštrukcii jeho vlastnej nehnuteľnosti, nie záujmu žiadateľa obžalovaného R. T. o výkon podnikateľskej činnosti v oblasti cestovného ruchu. Na podklade uvedeného dospel odvolateľ k záveru, že rekonštrukcia spornej nehnuteľnosti nebola realizovaná v rozsahu, ktorý by zodpovedal jednotlivým predkladaným rozpočtovaným položkám, pričom jedinými a skutočne vynaloženými finančnými nákladmi boli náklady na „prerábku“ miestnosti so samostatnou kúpeľňou. Znalecký posudok znalca Ing. Daniela Bartkoviča považoval odvolateľ za nepoužiteľný v prejednávanej veci, pretože sa vzťahuje na obdobie rokov 2018 a 2019, čo je mimo posudzovaného obdobia a navyše stavebné práce ocenil na sumu vyššiu ako je hodnota nehnuteľnosti, čo prokurátor považoval za nelogické, avšak súd prvého stupňa sa s touto skutočnosťou nevysporiadal. V podanom odvolaní prokurátor ďalej vyjadril názor, že na preplatení nákladov na rekonštrukciu sporného objektu z prostriedkov Európskej únie mal osobný záujem obžalovaný T. L., k čomu bol navedený aj jeho švagor R. T., ktorý okrem formálnej účasti pri uzatváraní zmluvy a predkladaní iných podkladov nemal žiadnu inú účasť, o čom svedčí skutočnosť, že navonok s obstarávateľom verejného obstarávania, ako aj s pracovníčkami kontrolnej skupiny PPA

vystupoval len obžalovaný T. L., ktorý predkladal podklady a vysvetľoval okolnosti projektu, hoci ciele a zámery projektu mal naplňať obžalovaný R. T., navyše obžalovaný R. T. nedisponoval žiadnymi finančnými prostriedkami na realizáciu dotknutého projektu s tým, že mu ich mal poskytnúť obžalovaný T. L., o čom svedčí skutočnosť, že spomínané finančné prostriedky obžalovaný R. T. bezprostredne po ich prefinancovaní vracal obžalovanému T. L.. Vzhľadom na to, že členovia kontrolnej skupiny PPA nepotvrdili, že by obžalovaným navrhli prepísať stavebný denník, navyše by tým popreli samotný zmysel kontroly, pričom nenávratný finančný príspevok bolo možné použiť na výdavky od podania žiadosti, preto ani nebol dôvod ich datovanie posúvať do obdobia roka 2015, považoval prokurátor vysvetlenie obžalovaného T. L., že na zmenu a prepis spomínaného stavebného denníka bol navedený pracovníčkami PPA za neakceptovateľné, s tým ale, že v každom prípade bol na účely vyplatenia prostriedkov Európskej únie predložený nesprávny a objektívne nepravdivý doklad o realizácii projektu (dotknutý stavebný denník). V ďalšej časti podaného odvolania prokurátor namietal, že pokiaľ práce na spornom diele boli vykonané v roku 2013, nič obžalovaným nebránilo, aby s tým súvisiace faktúry predkladali už v tomto roku, nie až v roku 2015, navyše v čase podávania žiadosti o nenávratný finančný príspevok, podpisovania zmluvy o poskytnutí nenávratného príspevku a konania verejného obstarávania bol obžalovaný R. T. zamestnancom spoločnosti L. L., s. r. o., čo predstavuje konflikt záujmov podľa § 45 ods. 2 písm. e) zákona č. 528/2008 Z. z. a navyše svedčí o tom, že obžalovaný R. T. nikdy nevykonával samostatne žiadnu podnikateľskú činnosť v cestovnom ruchu, a to ani počas realizácie projektu týkajúceho sa chaty na V., ktorá vôbec neslúžila na rekreačné účely, ale len na vylúčenie nenávratného finančného príspevku z prostriedkov Európskej únie a štátu, reálne náklady na jej rekonštrukciu boli použité iba v minimálnom rozsahu a spomínaná chata slúžila obžalovanému T. L. len ako zábezpeka pre veriteľov Akcenta, spořitelni a úvěrní družstvo, pre poskytnutie úveru vo výške 73.000,- Eur. V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov odvolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaní sa k odvolaniu prokurátora nevyjadrili.

Na základe takto podaného odvolania postupoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

V posudzovanej trestnej veci bolo, podľa názoru najvyššieho súdu, pred súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie v zásade v takom rozsahu, ktorý mu vychádzajúc z ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku, umožňoval spravodlivé rozhodnutie v prejednávanej veci. Súd prvého stupňa v konečnom dôsledku vyhodnotil vykonané dokazovanie spôsobom uvedeným v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku a po takomto vyhodnotení dospel k správnym skutkovým a právnym záverom.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu dokazovanie vykonané stranami v konaní pred súdom prvého stupňa spoľahlivo, bez rozumných a dôvodných pochybností nepreukázalo, že skutok tak, ako je obsiahnutý v obžalobe, sa stal.

Prokurátor sa v podanom odvolaní v podstate domáhal „iba“ iného hodnotenia dôkazov vykonaných pred súdom prvého stupňa, pričom zároveň nenavrhol žiaden dôkaz zopakovať, ale ani vykonať dôkaz nový.

V tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že podľa dlhodobu ustálenej súdnej praxe (primerane R 36/1968, R 57/1984, ale najmä R 53/1992), ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku to znamená, že ich hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom zvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a

urobil logicky odôvodnené úplné skutkové zistenia, nemôže odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia (a to ani na podklade námietok odvolateľa), hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom; v takomto prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia.

Vina obžalovaného pritom môže byť založená len na takých dôkazoch, ktoré vo svojom úhrne tvoria logickú, ničím neprerušovanú a uzavretú sústavu dôkazov navzájom sa dopĺňujúcich a na seba naväzujúcich, ktoré sú v takom príčinnom vzťahu k dokazovanej skutočnosti, že z nich možno vyvodiť jediný záver, nepripúšťajúci inú alternatívu. Pokiaľ teda súd hodnotiac vykonané dôkazy nedospeje k záveru, že takúto sústavu dôkazov vo vzťahu k vine obžalovaného vytvárajú, nezostáva mu nič iné, len obžalovaného spod obžaloby oslobodiť v zmysle jednej zo základných zásad trestného konania „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu v prejednávanej veci vykonané dôkazy takúto vyššie popísanú sústavu dôkazov, ktorá by bez akýchkoľvek rozumných a dôvodných pochybností vinu obžalovaných preukazovala, nevytvárajú.

Zistenie, že v zimných mesiacoch roku 2012 došlo k vytopeniu spornej chaty a jej následnej rekonštrukcii zhruba v letných mesiacoch roku 2013, plynie nielen z výpovedí obžalovaného T. L. a jeho manželky, ale aj z výpovede svedka Ing. T. L. (býva na V.), ktorý vytopenie chaty zistil, videl prebiehajúce rekonštrukčné práce, do určitej miery sa na nich podieľal (maľoval spornú chatu zvonku) a pri tejto príležitosti videl, že na uvedenej chate je nová krytina, ďalej svedka A. Y., ktorý na dotknutej chate robil kompletnú montáž krbu a rozvodov asi mesiac pred augustom 2013, kedy mu zomrel otec, videl aj pôvodný krb, ktorý už bol rozobratý, vytopený a nepoužiteľný a napokon aj z predložených dokladov o spotrebe vody, z ktorých plynie, že v období od 11. apríla 2012 do 31. augusta 2013 bola na dotknutej chate spotreba vody 104 m³ (cca 17, 3 m³ /mesiac), pričom v iných rokoch v porovnateľných obdobiach to bolo 10 m³ v čase od 1. septembra 2011 do 10. júla 2012 (cca 1 m³ /mesiac), 42 m³ v čase od 1. septembra 2013 do 31. augusta 2014 (cca 3,8 m³ /mesiac), a 15 m³ v čase od 1. septembra 2014 do 31. júla 2015 (cca 1,5 m³/mesiac), čo taktiež tvrdeniu o vytopení chaty nasvedčuje. V neposlednom rade zo znaleckého posudku znalca z odboru Stavebníctvo, odvetvia Odhad hodnoty stavebných prác Ing. Daniela Bartkoviča č. 111/2019 (uvedený znalec je však zapísaný do zoznamu znalcov aj pre odvetvie Odhad hodnoty nehnuteľností), ako aj jeho výpovede na hlavnom pojednávaní v podstate plynie, že obžalovanými deklarované rekonštrukčné práce vykonané boli, hodnotu stavebných prác na dotknutej chate stanovil na 198.066,05 Eur dôvodiac, že objekt sa nachádza vo vyššej nadmorskej výške, nie je tam pracovná sila, je potrebné zabezpečiť dopravu. V podrobnostiach v tomto smere odkazuje najvyšší súd na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré z dôvodu procesnej ekonómie už detailne neopakuje.

Uvedené zistenie pritom závery znaleckého posudku znalca z odboru Stavebníctvo, odvetvia Odhad hodnoty nehnuteľností Ing. Igora Klačka č. 126/2017 v spojení s jeho výpoveďou či už na hlavnom pojednávaní alebo v prípravnom konaní, spoľahlivo nevyvracajú. V spomínanom znaleckom posudku dospel dotknutý znalec k záveru, že na spornej stavbe nezistil zmeny oproti stavu zachytenému v znaleckom posudku znalca z odboru Stavebníctvo, odvetvia Odhad hodnoty nehnuteľností Ing. Mariána Pilku č. 325/2013. Vzhľadom na to, že naposledy uvedený znalecký posudok znalec Ing. Marián Pilka vypracoval 26. októbra 2013, pričom sporné rekonštrukčné práce mali byť vykonané v čase od mája, prípadne júna do septembra, prípadne októbra 2013, závery znalca Ing. Igora Klačka nijakým spôsobom k objasneniu prejednávanej veci neprispievajú. Pokiaľ uvedený znalec vo svojej výpovedi v prípravnom konaní, ktorú súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní prečítal, a na ktorú poukázal aj prokurátor v podanom odvolaní, v podstate uviedol, že stav spornej nehnuteľnosti je nezmenený od roku 2009, opierajúc toto svoje vyjadrenie o závery už spomínaného znalca Ing. Mariána Pilku obsiahnuté v jeho posudku č. 325/2013, z ktorého, podľa názoru znalca Ing. Igora Klačka, nevyplýva žiadne zistenie zmien oproti stavu v roku 2009, pričom opomenutie niektorej výmeny alebo obnovy by znamenalo poníženie hodnoty samotnej nehnuteľnosti, k tomu je potrebné v prvom rade uviesť, že dotknutý

znalecký posudok č. 325/2013 nie je možné v prejednávanej veci ako znalecký posudok použiť, nie však z dôvodu namietaného obhajobou, že bol zaistený pri prehliadke iných priestorov a pozemkov, ale preto, že nejde o znalecký posudok podaný v prejednávanej veci. Obdobne ako znalecký posudok z inej trestnej veci, môže takýto posudok poslúžiť len ako listinný dôkaz pre posúdenie, či aj v prejednávanej veci nie je potrebné znalecké dokazovanie vykonať, teda pribrať do konania znalca a uložiť mu vypracovanie znaleckého posudku za účelom posúdenia otázok riešených znaleckým posudkom nepoužiteľným v prejednávanej veci. Ďalej sa žiada uviesť, že znalec pribratý do konania v prejednávanej veci orgánmi činnými v trestnom konaní (Ing. Igor Klačko) nepodáva v tomto smere vlastný znalecký posudok, ale len preberá závery v prejednávanej veci nepoužiteľného znaleckého posudku, neformuluje vlastné znalecké závery, ale len vysvetľuje a na podklade vlastných predpokladov odhaduje, čo asi mal znalec Ing. Marián Pilka na mysli pri formulovaní svojich záverov, ktoré navyše znalec Ing. Marián Pilka pri svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní vykonávanom súdom prvého stupňa nepotvrdil.

Je nutné znalcovi Ing. Igorovi Klačkovi prisvedčiť, že pri formulovaní vyššie uvedených záverov vychádzal z logického predpokladu, že nezohľadnenie výsledkov rekonštrukcie by malo za následok určenie nižšej ceny nehnuteľnosti, akú by v skutočnosti mala, ide však len o úvahu (predpoklad) nepredstavujúcu dôkaz, ktorý spoľahlivo bez akýchkoľvek rozumných a dôvodných pochybností preukazuje, že obžalovanými tvrdené rekonštrukčné práce vykonané neboli, a ktorý by vylučoval akúkoľvek inú alternatívu priebehu skutkového deja.

Znalec Ing. Marián Pilka podával znalecký posudok č. 325/2013, ako to napokon tvrdil aj prokurátor v ním podanom odvolaní, v súvislosti s ocenením spornej chaty ako zábezpeky úveru vo výške 73.000,- Eur. Dotknutú chatu ohodnotil sumou 164.000,- Eur, ktorá už sama osebe hodnotu úveru prevyšuje viac ako dvojnásobne. Vzhľadom na životnosť posudzovanej nehnuteľnosti (90 rokov), pri úvahe, že by bola postavená v roku jej oceňovania alebo v uvedenom období kompletne zrekonštruovaná, jej cena by bola s ohľadom na výšku úveru zanedbateľne vyššia. Znalec Ing. Marián Pilka na hlavnom pojednávaní vykonávanom súdom prvého stupňa 9. októbra 2019 uviedol, že jeho posudok sa rekonštrukčných prác netýkal, ohodnocoval to čo videl, vo vzťahu k prácam, ktoré mali byť vykonané v období od mája do októbra 2013 uviedol, že strešná krytina mohla byť urobená „včera ale aj pred rokom“, pričom dvere, lakovanie, kamenné obklady, sadrokartón boli nové s tým, že chata v čase oceňovania (rok 2013) mu pripadala ako nová, pričom pri 80 ročnej stavbe, je to na takej stavbe vidieť.

Z uvedeného je potom zrejmé, že dotknutý vyššie uvedený znalec nebol požiadaný, aby sa pri vypracovávaní znaleckého posudku výslovne zameral na rekonštrukčné práce, vzhľadom na pomerne vysokú cenu posudzovanej nehnuteľnosti a relatívne nízku sumu úveru, nemuseli ani znalec a ani majiteľ spornej chaty pociťovať „tlak“ na určenie čo najvyššej ceny, chata bola v podstate nová (postavená pred 4 rokmi, pričom jej životnosť je 90 rokov) s tým, že rozdiel medzi cenou novej a štvorročnej chaty bol vzhľadom na výšku úveru zanedbateľný, samotný znalec v podstate uviedol, že otázku rekonštrukcie neriešil, chata aj jej jednotlivé prvky mu pripadali ako nové, pričom vek krytiny odhadnúť nevedel a ako príklad jasného jednoznačného odhalenia opotrebenia uviedol 80 ročnú chatu.

Navyše ani z popisu náplne jednotlivých znaleckých odborov pôvodne obsiahnutého teraz v už zrušenej (avšak platnej v čase podávania dotknutých znaleckých posudkov) Inštrukcii Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky číslo 7/2009, neplynie existencia takého znaleckého odboru, predmetom ktorého by bolo určovanie/odhad veku rekonštrukčných prác, každopádne k takejto problematike má najbližšie odbor Stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty stavebných prác, pričom pre takúto odvetvie je zapísaný znalec Ing. Daniel Bartkovič, nie však už Ing. Igor Klačko, ale ani Ing. Marián Pilka. Taktiež ani jeden zo znalcov netvrdil, že by pri svojej činnosti, teda odhade hodnoty nehnuteľnosti alebo stavebných prác, používali nejakú vedeckú exaktnú metódu, ktorá by im umožňovala presne nepochybne určiť vek stavebných materiálov, prác, či iných konštrukčných prvkov, alebo vybavenia nehnuteľnosti, napokon ako to vyplýva zo samotného názvu odvetví, v ktorých znalci pôsobia, ide o odhad (nie presné určenie), pričom z vyjadrenia znalca Ing. Mariána Pilku plynie, že nevie s istotou odhadnúť rozdiel medzi novou a štvorročnou nehnuteľnosťou a jej jednotlivými prvkami (ak samozrejme z poskytnutých podkladov nevyplýva rok ich obstarania, či výstavby a nehnuteľnosť, či jej prvky nie sú výrazne opotrebené, čo

však nie je prípad prejednávanej veci) s tým, že obdobné skutočnosti konštatoval aj znalec Ing. Daniel Bartkovič, ktorý uviedol, že vzhľadom na nadštandardné udržiavanie spornej chaty nevie povedať, či posudzované stavebné práce boli vykonané pred 10, 5, či 6 rokmi a znalec Ing. Igor Klačko len predpokladal, že rekonštrukčné práce neboli vykonané, pretože ich vykonanie neodhalil znalec, ktorý ale v zásade povedal, že nevie, pri neexistencii iných vstupných údajov, takýto malý časový rozdiel (4 roky pri životnosti 90 rokov) odhadnúť.

Zhrnúc teda vyššie uvedené, ani jeden z už spomínaných znalcov nedokázal presne exaktne spôsobom nevzbudzujúcim dôvodné a rozumné pochybnosti stanoviť vek na spornej chate vykonaných stavebných prác, a teda ani spochybniť skutkový záver, že sporné rekonštrukčné práce boli v zhruba letných mesiacoch roku 2013 vykonané, pričom iného dôkazu, ktorý by opak spoľahlivo bez rozumných a dôvodných pochybností preukazoval niet, preto súd prvého stupňa postupoval správne, pokiaľ obžalovaných spod obžaloby prokurátora oslobodil, pretože nebolo bez rozumných a dôvodných pochybností preukázané, že žalovaný skutok sa stal.

Opak pritom spoľahlivo nepreukazujú ani okolnosti, na ktoré poukazuje prokurátor v podanom odvolaní, ktoré majú povahu skôr iba indícií, než jednoznačne a objektívne preukázaných skutočností, na základe ktorých by bolo možné bez pochybností ustáliť vinu obžalovaných.

Niet pochýb o tom, že obžalovaní predložili stavebný denník, ktorý skutočnosti nezodpovedá, keďže podľa jeho obsahu mali byť rekonštrukčné práce na spornej chate realizované v roku 2015. Obžalovaný T. L. tvrdil, že pôvodný stavebný denník bol zničený, preto sa rozhodli ho prepísať, pričom ako čas rekonštrukčných prác označili rok 2015 na odporúčanie členiek kontrolnej skupiny Pôdohospodárskej platobnej agentúry, ktoré však túto skutočnosť popreli. Je potrebné prokurátorovi prisvedčiť, že členky kontrolnej skupiny nemali dôvod takýto postup obžalovaným radiť, na strane druhej ani obžalovaní nemali dôvod takýto dátum uvádzať, keďže nenávratný finančný príspevok bolo možné použiť na práce vykonané po podaní žiadosti, k čomu došlo už 9. mája 2013. Len zo samotnej skutočnosti, že takáto rada by bola v rozpore so samotným účelom kontroly, nie je možné vyvodiť jednoznačný nespochybniteľný záver, že k tomu nemohlo dôjsť, keď navyše takéto tvrdenie zo strany obžalovaného je u členiek kontrolnej skupiny ľahko overiteľné.

Doposiaľ vykonaným dokazovaním preto otázka, prečo obžalovaní v stavebnom denníku uviedli nepravdivé údaje zostala nezodpovedaná (takýto postup nemal žiaden zjavný zmysel). Vzhľadom ale na to, že výdavky vynaložené tak v roku 2013, ako aj 2015, boli s ohľadom na čas oprávnenými výdavkami, táto skutočnosť záver, že rekonštrukčné práce neboli vykonané, nepreukazuje. A vzhľadom na to, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by sporné rekonštrukčné práce vykonané neboli, len táto samotná skutočnosť (nesprávny údaj v predložených dokladoch) dôvodom pre ich nezaplatenie nie je (nepredstavuje podvodné vylákavie nenávratného finančného príspevku, keďže práce, na ktorý bol príspevok použitý vykonané boli), [napokon vedenie stavebného denníka ani nebolo zmluvnou podmienkou plynúcou zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku].

Taktiež je potrebné prokurátorovi prisvedčiť, že spoločnosť L. L. spol. s r. o. bola podľa vyjadrenia Sociálnej poisťovne v čase od 1. júla 2012 do 10. februára 2015 platiteľom poisťného aj za zamestnanca - obžalovaného R. T., obžalovaný R. T. bol teda v rozhodnom čase zamestnancom spoločnosti, ktorá sporné rekonštrukčné práce vykonávala (na tento záver nemá žiaden vplyv skutočnosť, že neskôr došlo k premenovaniu dotknutej spoločnosti), teda verejný obstarávateľ bol v čase realizácie verejného obstarávania zamestnancom uchádzača, čím došlo k porušeniu podmienok realizácie verejného obstarávania.

Nie je však už možné súhlasiť s názorom prokurátora, že by zároveň došlo k porušeniu ustanovenia § 45 ods. 2 písm. e) zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 528/2008 Z. z.).

Podľa § 45 ods. 1, ods. 2 písm. e) citovaného zákona označeného ako „Zaujatost' osoby“, ktorá sa

podieľa na konaní o žiadosti (pričom žiadosťou sa rozumie žiadosť o poskytnutie prostriedkov z fondov Európskeho spoločenstva), je z tohto konania vylúčená, ak so zreteľom na jej pomer k žiadateľovi alebo žiadosti možno mať pochybnosť o jej nezaujatosti. Osoba, o ktorej nezaujatosti je možné mať pochybnosť, je najmä osoba, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu k žiadateľovi alebo partnerovi, alebo v inom obdobnom vzťahu k žiadateľovi alebo partnerovi.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že ustanovenie § 45 zákona č. 528/2008 Z. z. rieši otázku zaujatosti osôb konajúcich (rozhodujúcich) o poskytnutí v tomto konkrétnom prípade nenávratného finančného príspevku. Vzhľadom na to, že ani jeden z obžalovaných sa na rozhodovaní o poskytnutí nenávratného finančného príspevku nepodieľal, teda medzi nimi nebol vzťah poskytovateľa príspevku a žiadateľa o jeho poskytnutie, skutočnosť, že boli vo vzájomnom pracovnoprávnom vzťahu, porušenie § 45 zákona č. 528/2008 Z. z. nepredstavuje.

Pokiaľ však ide o porušenie postupov verejného obstarávania týmto spôsobom, k tomu sa žiada uviesť, že podľa zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (čl. III bod 15) v prípade porušenia postupov verejného obstarávania je možné (nie povinné) požadovať vrátenie celého poskytnutého príspevku alebo jeho časti, nejde však zároveň o dôvod pre odstúpenie od uvedenej zmluvy. Z uvedeného je potom zrejmé, že spomínané pochybenie nepredstavuje tak závažné porušenie podmienok poskytnutia nenávratného finančného príspevku, ktoré by malo automaticky za následok odstúpenie od dotknutej zmluvy alebo požadovanie vrátenia celého príspevku, ale je vždy na zvážení príslušného orgánu, či k takémuto postupu pristúpi.

V prejednávanej veci z vykonaného dokazovania plynie, že do verejného obstarávania na rekonštrukciu spornej chaty sa nikto neprihlásil, až následne si spoločnosť obžalovaného T. L. vyžiadala súťažné podklady a do verejnej súťaže sa prihlásila. Vzhľadom na to, že v dotknutej verejnej súťaži, okrem spoločnosti obžalovaného T. L. iného uchádzača nebolo, skutočnosť, že medzi obstarávateľom (obžalovaným R. T.) a jediným uchádzačom (spoločnosťou L. L. spol. s r. o.) bol pracovnoprávny vzťah, na vyhodnotenie verejnej súťaže nemalo vplyv (nebolo koho poškodiť či zvýhodniť, lebo iný uchádzač sa verejnej súťaže nezúčastnil).

Zhrnúc teda vyššie uvedené, v prejednávanej veci nedošlo k tak závažnému porušeniu postupov verejného obstarávania, ktoré by zároveň predstavovalo závažné porušenie podmienok poskytnutia nenávratného finančného príspevku zvlášť za situácie, keď rekonštrukčné práce vykonané boli.

Vo vzťahu k námietke prokurátora, že vykonané dokazovanie v podstate preukázalo, že obžalovaný R. T. nemal v úmysle podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania ubytovania realizovať a príspevok za pomoci uvedeného obžalovaného vylákal obžalovaný T. L. za účelom rekonštrukcie vlastného zariadenia, k tomu sa žiada uviesť, že nezodpovedá skutočnosti, že by dotknutý projekt realizoval, a to aj v kontakte s inými osobami len obžalovaný T. L. bez účasti obžalovaného R. T., keďže z výpovede svedkyne X. V., ktorá zabezpečovala proces verejného obstarávania plynie, že mala obchodnoprávny vzťah s obžalovaným R. T., svedkyňa Mgr. F. F., členka kontrolnej skupiny Platobnej pôdohospodárskej agentúry uviedla, že pri kontrole bol prítomný aj konečný prijímateľ, teda obžalovaný R. T., následnej kontrole sa síce obžalovaný R. T. nezúčastnil, bol však v tom čase práceneschopný, pričom opak zo spisu nevyplýva. Skutočnosť, že obžalovaný T. L. ešte v roku 2011 jednal so svedkom Ing. E. T. s cieľom vykonania menšej rekonštrukcie spornej chaty, a to pridaním jednej kúpeľne, nevylučuje, že po následnom vytopení chaty v roku 2012, ktoré si už vyžadovalo rozsiahlu rekonštrukciu, sám od zámeru rekonštrukcie upustil a jej realizáciu prenechal obžalovanému R. T., a to aj keď mu pritom pomáhal, či už pri administratívnej príprave tohto projektu alebo finančne. Obžalovaný R. T. živnosť v oblasti poskytovania ubytovacích služieb mal, pričom pracovnoprávne predpisy mať v tom istom čase pracovnoprávny pomer nevylučujú a ani naopak, existencia zamestnaneckého pomeru nevylučuje vykonávanie podnikateľskej činnosti v oblasti poskytovania ubytovania v nízkokapacitnom zariadení, ktorá nie je ani podľa názoru najvyššieho súdu v zásade časovo náročná. Pre záver, že obžalovaný nikdy takúto podnikateľskú činnosť nevykonával, niet v spise dostatok spoľahlivých dôkazov. Svedok Ing. T. L. uviedol, že podľa jeho názoru sporná chata bola prenajímaná, keďže tam

videl cudzích ľudí, cudzie autá a deti, pritom kompletne účtovníctvo obžalovaného R. T. z jeho podnikateľskej činnosti, vrátane daňových priznaní, evidencie stavu pokladne a podobne za celú dobu, po ktorú mal podnikanie realizovať (päť rokov od podpisu zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku) orgánmi činnými v trestnom konaní zabezpečené nebolo, pričom prikázanie jeho vykonania súdu prvého stupňa by, podľa názoru najvyššieho súdu, predstavovalo neprípustné nahrádzanie aktivity prokurátora, teda porušenie zásady kontradiktórneho procesu ako imanentnej súčasť práva obžalovaných na spravodlivý proces, keďže princíp rovnosti strán a kontradiktórnosti konania nie je naplnený za situácie, keď súd nahrádza svojou činnosťou aktivitu jednej zo strán konania (primerane rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Karelín proti Rusku, Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 374/2020). Navyše ani prípadné preukázanie skutočnosti, že po poskytnutí nenávratného finančného príspevku nebola v zrekonštruovanom objekte vykonávaná vôbec alebo v obmedzenom rozsahu dotknutá podnikateľská činnosť, samé osebe pre záver, že obžalovaný R. T. v čase podania žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku úmysel vykonávať podnikateľskú činnosť v tomto objekte nemal, nestačí, a to zvlášť za situácie, keď vykonané dokazovanie spoľahlivo nepreukázalo, že by dotknutý objekt zrekonštruovaný nebol, pričom práve táto skutočnosť sa kládla obžalovaným podanou obžalobou za vinu.

Pokiaľ prokurátor namietal nepoužiteľnosť znaleckého posudku Ing. Daniela Bartkoviča č. 111/2019 z dôvodu, že sa dotýka stavu nehnuteľnosti v rokoch 2018 a 2019, pričom zároveň považoval za nelogické, aby hodnota stavebných prác bola vyššia ako hodnota samotnej chaty, v tejto súvislosti sa žiada poukázať na už spomínané vyjadrenie dotknutého znalca, ktorý konštatoval, že stavebné práce vykonané boli, avšak vzhľadom na nadštandardné udržiavanie spornej chaty nevie povedať, či sa tak stalo pred 10, 5, či 6 rokmi. Spomínaný znalec teda pripustil, že predmetné práce mohli byť vykonané pred piatimi, ale aj desiatimi rokmi, preto nie je možné akceptovať tvrdenie, že sa jeho znalecké závery vzťahujú len na obdobie rokov 2018 a 2019. Určenie hodnoty stavebných prác dotknutý znalec logicky odôvodnil aj tým, že objekt sa nachádza vo vyššej nadmorskej výške, nie je tam pracovná sila, je potrebné zabezpečiť dopravu pracovnej sily i materiálu, ktoré okolnosti zvyšujú náklady týchto prác, čo znalci z odvetvia Odhad hodnoty nehnuteľností (teda nie hodnoty stavebných prác) svojimi znaleckými závermi nevyvrátili. Napokon ani dvaja znalci z odvetvia Odhad hodnoty nehnuteľností sa v odhade hodnoty spornej chaty nezhodli, ale určili ju v rozdielnej výške. Preto len samotná skutočnosť, že znalec z príslušného odboru odhadol hodnotu stavebných prác vo výške vyššej, ako hodnotu samotnej stavby odhadli znalci z odvetvia odhad hodnoty nehnuteľností bez poukázania na iné konkrétne chyby a nedostatky, pre konštatovanie nepoužiteľnosti znaleckého posudku znalca Ing. Daniela Bartkoviča nestačí.

Vzhľadom na to, že odvolaniu prokurátora z vyššie rozvedených dôvodov nebolo možné vyhovieť, najvyšší súd jeho odvolanie ako nedôvodné postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 2:1 rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok prípustný nie je.

Odlišné stanovisko sudcu JUDr. Juraja Klimenta v trestnej veci obžalovaných R. T. a T. L. k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. augusta 2021, sp. zn. 4 To 1/2020 (§ 170 ods. 6 Tr. por.)

Napriek tomu, že z dôvodov bližšie rozvedených v tomto odlišnom stanovisku zásadne nesúhlasím s väčšinovým názorom uvedeným v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. augusta

2021, sp. zn. 4 To 1/2020, v plnom rozsahu ho rešpektujem. V tejto súvislosti len dávam do pozornosti názor bývalej sudkyne Ústavného súdu Českej republiky Kateřiny Šimáčkovéj (od 1. novembra 2021 sudkyne ESLP), ktorá na margo odlišného stanoviska veľmi trefne napísala:

„A jaké poučení by si z disentů u vrcholných soudů mohli vzít všichni občané a občanky? I velmi vzdělaní a racionálně uvažující lidé nemusí ze stejných fakt a argumentů dospět ke stejnému či společnému řešení. Někdy se musíte rozhodnout, které řešení je podle Vás správné, ale to nemusí znamenat, že všechna ostatní řešení jsou špatná a jejich zastánci jsou pitomci. Pro hledání správné cesty v životě je velmi užitečné poslouchat zejména ty, kteří s námi nesouhlasí, protože právě ti nás mohou posunout dál.“

Niet žiadneho sporu o tom a v tomto smere sa dá s väčšinovým názorom senátu 4T v posudzovanej veci len súhlasiť, že ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., tzn. že ich hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a urobil logicky odôvodnené úplné skutkové zistenia, nemôže odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným v úvahu prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu chybu v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia.

Problémom ale je, ak súd prvého stupňa jednak nevyhodnotil všetky okolnosti prípadu jednotlivo i v nich súhrne a jednak neurobil logicky odôvodnené úplné skutkové zistenia. V posudzovanej veci sa tak jednoznačne stalo. Dokonca dovoľm si tvrdiť, že súd prvého stupňa vykonané dôkazy vyhodnotil v prospech obžalovaných R. T. a T. L. v extrémnom rozpore s pravidlami logického úsudku a vyvodzovania, keďže záver o ich nevine založil v podstate len na záveroch znaleckého dokazovania, ktoré podľa jeho názoru bez rozumných a dôvodných pochybností nepreukázalo, že sporné rekonštrukčné práce, na ktoré bol poskytnutý a čerpaný nenávratný finančný príspevok, v deklarovanom rozsahu vykonané neboli. Pritom ale buď vôbec alebo veľmi selektívne ne/prihliadol na dôkazy, ktoré svedčia pre záver, že v posudzovanej veci išlo zo strany obžalovaného T. L. „za asistencie“ obžalovaného R. T. o simulovaný proces (fiktívny prípad) deklarovania realizácie modernizácie objektu na nízkapacitné ubytovacie zariadenie za účelom získania nenávratného finančného príspevku od Pôdohopodárskej platobnej agentúry.

Tento záver dokumentuje celý rad dôkazov na seba nadväzujúcich a vzájomne sa dopĺňajúcich, ktoré v napadnutom rozsudku absentujú a na ktoré v stručnosti poukazujem, keďže mojou úlohou nie je Špecializovanému trestnému súdu takmer opakovane robiť analytický rozbor dôkaznej situácie vo veci, ktorá je z pohľadu zabezpečených dôkazov a ich logického hodnotenia v stave nevyvolávajúcom rozumné pochybnosti (ako ostatne vo veci obžalovaného A. V. a spol. uznesením z 25. júna 2020, sp. zn. 5To 5/2020):

- z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Nové Zámky, z 22. júla 2017 (č. l. 491 a nasl.) vyplýva, že obžalovaný R. T. bol v registri poisťencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia evidovaný od 1. júla 2012 do 10. februára 2015 ako zamestnanec L. L., spol. s r. o., ktorej jediným spoločníkom a konateľom od 25. marca 2002 do 15. novembra 2017 bol obžalovaný T. L.;
- najneskôr z výsluchu svedkyne Ing. R. L., manželky obžalovaného T. L. na hlavnom pojednávaní konanom 15. apríla 2019, vyplýva, že obžalovaný R. T. je jej brat, teda švager obžalovaného T. L. (uvedená skutočnosť už bola známa aj v prípravnom konaní - vid' výsluch svedkyne X. V.);
- verejné obstarávanie na predmet zákazky - Modernizácia a rekonštrukcia nízkapacitného ubytovacieho zariadenia bolo vyhlásené 20. decembra 2012 na podklade mandátnej zmluvy uzavretej medzi obžalovaným R. T. a E. s.r.o. zastúpenou X. V. zo 6. decembra 2012 (č. l. 180 a nasl.), pričom z výpovede tejto svedkyne vyplýva, že do kontaktu s obžalovaným R. T. ani neprišla a všetko zabezpečovala profesorka E. T. konajúca ako splnomocnenkyňa (č. l. 73);
- obžalovaný T. L. ako prenajímateľ a obžalovaný R. T. ako nájomca uzatvorili 1. januára 2013 nájomnú zmluvu na predmet - chata pre rekreačné účely nachádzajúca sa na pozemku parcelné číslo 72/45, zapísaná v liste vlastníctva č. XXX, súpisné číslo XXX, katastrálne územie V., a to na dobu určitú,

minimálne do roku 2020 s tým, že nájomca bude hradiť nájomné (v zmluve neurčené), ktoré je splatné mesačne vopred, najneskôr k 15. dňu príslušného mesiaca;

- z výpisov účtov patriacich obžalovanému R. T. vedených v G. - č. ú. XXXXXXXXXXXX (existujúceho od 17. apríla do 21. októbra 2014) a č. ú. XXXXXXXXXXXX (existujúceho od 12. marca 2015) vyplýva, že v nich neexistuje ani jeden záznam o uhradení nájomného;
- z výpovede svedkyne X. V. a z listinných dôkazov - súťažných podkladov, výzvy na predkladanie ponúk, zápisnice z otvárania ponúk a zápisnice z vyhodnotenia podmienok účasti uchádzačov (č. l. 186 a nasl.) vyplýva, že žiadna z troch písomne kontaktovaných stavebných firiem ponuku nepredložila a ponuku predložil len jeden uchádzač, ktorý z vlastnej iniciatívy požiadal o poskytnutie súťažných podkladov, a to L. L. spol. s r. o. s ponukou 199.949,27 Eur s DPH, pričom uvedená svedkyňa (inak pri prvom výsluchu za asistencie splnomocnenej advokátky JUDr. Ireny Sopkovej - č. l. 72) ďalej uviedla, že obžalovaný T. L. zamľčal jednak svoj príbuzenský vzťah k obžalovanému R. T. a jednak svoj vlastnícky vzťah k nehnuteľnosti, v dôsledku čoho sa predmetné verejné obstarávanie ani nemalo začať a následne žiadosť o poskytnutie NFP ani podať;
- zo zmluvy o dielo (č. l. 203 a nasl.) uzavretej 15. apríla 2013 na predmet - Modernizácia a rekonštrukcia nízkokapacitného ubytovacieho zariadenia medzi zhotoviteľom L. L., spol. s r. o. zastúpenej konateľom obžalovaným T. L. a objednávateľom R. T. vyplýva, že stavebné povolenie a kolaudačné rozhodnutie zabezpečí zhotoviteľ s tým, že cena za zhotovenie predmetu zmluvy bola dohodou stanovená na 199.949,27 Eur s DPH a fakturovaná raz za mesiac, pričom práce majú byť vykonané do 24 mesiacov od podpísania zmluvy, ďalej bolo dohodnuté, že zhotoviteľ je povinný viesť stavebný denník, v ktorom budú zaznamenané postupy prác osobami oprávnenými k vykonaniu zápisov, konkrétne za zhotoviteľa ako stavbyvedúci Ing. R. F. a za objednávateľa ako stavebný dozor rovnako Ing. R. F.;
- obžalovaný R. T. ako stavebník 19. apríla 2013 na Obecnom úrade V. ohlásil stavebné úpravy podľa predloženej projektovej dokumentácie vypracovanej Ing. E. T., pričom starosta obce V. vydal 25. apríla 2013 oznámenie k ohláseniu stavebných úprav v rozsahu v ňom uvedenom (č. l. 213 -214) s tým, že tieto realizuje L. L. spol. s r. o. so stavebným dozorom zo strany Ing. R. F.;
- obžalovaný R. T. 9. mája 2013 podal žiadosť o nenávratný finančný príspevok z Programu rozvoja vidieka SR 2007-2013 - podpora činnosti v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, v ktorej deklaroval
 - a) celkový objem výdavkov 199.949,27 Eur,
 - b) začiatok realizácie projektu august 2013 a jeho ukončenie december 2014,
 - c) kapacitu zariadenia maximálne 10 lôžok, výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu doplnkových relaxačných zariadení ako sauna, krb, bazén a podobne,
 - d) investíciu využívať najmenej päť rokov po podpise zmluvy o poskytnutí NFP,
 - e) vlastníctvo, resp. iný právny vzťah oprávňujúci užívať predmet projektu pretrvávajúci najmenej šesť rokov od podpisu zmluvy,
 - f) absenciu konfliktu záujmu s dodávateľom stavebných prác a služieb (čestné vyhlásenie z 9. mája 2013 - č. l. 243)
 - g) existenciu zdrojov na financovanie projektu;
- z výsluchu svedka Ing. R. F. vyplýva, že s obžalovanými T. L. a R. T. v období od 2. marca 2015 do 14. apríla 2015 deklarovanom v stavebnom denníku (č. l. 398 - 405) nemal žiadny pracovný vzťah, nakoľko v tom čase bol ako stavbyvedúci zamestnaný vo firme N. s.r.o, W. A., teda pre investora obžalovaného R. T., ktorého pozná ako skladníka a vedúceho dopravy vo firme L. L. spol. s r. o. patriacej obžalovanému T. L., nevykonával žiadny technický a ani stavebný dozor a rovnako sa tak nepodieľal na jej rekonštrukcii ani v skoršom období, teda v roku 2013;
- z výsluchu svedka Ing. E. T. zase vyplýva, že druhú projektovú dokumentáciu robil pre obžalovaného T. L. v roku 2012, kedy sa tento mal vyjadriť, že to potrebuje na žiadosť o finančné prostriedky z eurofondov a vtedy sa stretol s názvom projektu - Modernizácia a rekonštrukcia nízkokapacitného ubytovacieho zariadenia, obžalovaného R. T. vôbec nepozná, rekonštrukcie sa nezúčastnil, stavebný denník nikdy nevidel, na stavbe nikdy nebol a rovnako sa nezúčastnil odovzdania a prevzatia dokončených stavieb, i keď je tam jeho meno a podpis, o čo ho požiadal obžalovaný T. L., je z V., nevie o žiadnej mimoriadnej udalosti, ku ktorej by malo dôjsť na tejto chate, či už v podobe požiaru alebo iného znehodnotenia nehnuteľnosti, tri-štyri roky po realizácii stavby videl, že sa chata z vonku vybrusovala a natierala a že sa zriadili altánok, vonkajšia kaď a terénne úpravy;

- zo stavebného denníka (č. l. 398 a nasl.) vyplýva, že v prípade stavby - Modernizácia a rekonštrukcia nízkokapacitného ubytovacieho zariadenia je za zúčastnené osoby ako stavebný dozor investora obžalovaného R. T. uvedený Ing. R. F. a ako generálny projektant Ing. E. T., pričom tento je uvedený aj v zápisnici o odovzdaní a prevzatí dokončených stavieb alebo ich ucelených častí zo 14. apríla 2015, zo stavebného denníka ďalej vyplýva, že stavebné práce sa realizovali v termíne od 2. do 31. marca 2015 (13.-14. apríl 2015 - len montáž zavlažovania trávnik a vyčistenie objektu);

- a napokon z výsluchu svedka Y. F. vyplýva, že ako zamestnanec vo firme obžalovaného T. L. - L. L. spol. s r. o. vykonával na stavbe od februára do marca 2015 stavebný dozor, kedy sa realizovala výmena strešnej krytiny a okien, vonkajších rín a zvodov, terénne úpravy a vo vnútri sa vymenili krb, omietka a objekt sa vymaľoval, obžalovaného R. T. na stavbe vôbec neregistroval a pokyny dostával len od obžalovaného T. L., ktorý zabezpečil nejakého krbára z W. A. a strechárov z T., stavebný denník v podobe stavebných úkonov vypisoval on, nie však stranu dva a tri týkajúcu sa zúčastnených osôb;

- zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku Č: ZV02131 (č. l. 258) podpísanej za PPA výkonným riaditeľom Ing. Ľubomírom Partikom 16. januára 2015 (trestne stíhaným v trestnej veci zvanej „Dobytár“ pre korupčnú trestnú činnosť súvisiacu s poskytovaním NFP) a za konečného prijímateľa obžalovaným R. T. 17. marca 2015! vyplýva, že

a) konečný prijímateľ sa zaväzuje riadne ukončiť realizáciu predmetu projektu (Modernizácia objektu na nízkokapacitné ubytovacie zariadenie - V.) najneskôr do 30. apríla 2015

b) PPA sa zaväzuje poskytnúť konečnému prijímateľovi NFP maximálne v sume 99.974,63 Eur, čo predstavuje 50 % z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu predmetu projektu

c) oprávnené výdavky môžu vzniknúť najskôr dňom predloženia žiadosti o NFP na PPA, pričom za oprávnené výdavky sa v žiadnom prípade nebudú považovať výdavky, ktoré sú v rozpore s princípmi konfliktu záujmov podľa § 45 zákona č. 528/2008 a v zmysle platnej Príručky pre žiadateľa o poskytnutie NFP z PRV

d) ak PPA identifikuje nedodržanie princípov a postupov verejného obstarávania, poskytovateľ môže žiadať vrátenie NFP

e) ako účet konečného prijímateľa bol uvedený účet vedený v G. F. L. č. ú. XXXXXXXXXXXX (tento bol k 21. októbru 2014 zrušený)

f) konečný prijímateľ je oprávnený na základe zmluvy predkladať dve žiadosti o platbu za kalendárny rok, pričom poslednú najneskôr 30. apríla 2015

g) konečný prijímateľ sa zaväzuje vo všetkých dokumentoch, ktoré je na základe zmluvy povinný predkladať PPA uvádzať platné, úplné a pravdivé informácie;

- z dodatku č. 1 k zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku Č: ZV02131 (č. l. 368 a nasl.), ktorý na strane výkonného riaditeľa Ing. Ľubomíra Partiku neobsahuje dátum podpisu a na strane konečného prijímateľa obžalovaného R. T. 24. júla 2015! vyplýva, že PPA zabezpečí poskytnutie NFP konečnému prijímateľovi na bankový účet vedený v G. F. L. č. ú. XXXXXXXXXXXX (zriadený 12. marca 2015);

- z faktúry č. 20150041 vyhotovenej manželkou obžalovaného T. L. a sestrou obžalovaného R. T. Ing. R. L. 31. marca 2015 a splatnej 15. apríla 2015 vyplýva, že dodávateľ L. L. spol. s r. o. v zmysle zmluvy o dielo vyfakturoval odberateľovi obžalovanému R. T. za prevedenú rekonštrukciu a modernizáciu nízkokapacitného ubytovacieho zariadenia v obci V. podľa priloženého krycieho listu cenu 115.900,02 Eur s DPH;

- z faktúry č. 20150054 vyhotovenej manželkou obžalovaného T. L. a sestrou obžalovaného R. T. Ing. R. L. 13. apríla 2015 a splatnej 27. apríla 2015 vyplýva, že dodávateľ L. L. spol. s r. o. v zmysle zmluvy o dielo vyfakturoval odberateľovi obžalovanému R. T. za prevedenú rekonštrukciu a modernizáciu nízkokapacitného ubytovacieho zariadenia v obci V. podľa priloženého krycieho listu cenu 84.049,25 Eur s DPH;

- z údajov poskytnutých U. (č. l. 639 a nasl.) vyplýva, že obžalovaný T. L. 10. apríla 2015 zo súkromného účtu vedeného pod č. XXXXXXXXXXXX! vybral hotovosť 63.000,-Eur a 13. apríla 2015 30.000,- Eur, pričom ako dôvod uviedol, že finančné prostriedky požičiava svojmu švagrovi (obžalovaný R. T.), navyše z bankového výpisu účtu ďalej vyplýva, že v období od 9. apríla do 16. apríla 2015 bolo zaznamenaných niekoľko výberov v hotovosti v sume takmer 45.000,- Eur;

- z údajov poskytnutých U. (č. l. 651 a nasl.) vyplýva, že obžalovaný R. T. na vyššie uvedený účet vedený pod č. XXXXXXXXXXXX! vložil v hotovosti

a) s VS 20150041 (faktúra z 31. marca 2015) 10. apríla 2015 sumu 63.000,- Eur, 11. apríla 2015 sumu 30.000,- Eur, 12. apríla 2015 sumu 22.400,- Eur a 15. apríla 2015 sumu 500,02 Eur
b) s VS 201500054 (faktúra z 13. apríla 2015) 13. apríla 2015 sumu 30.000,- Eur, 14. apríla 2015 sumu 15.000,- Eur, 15. apríla 2015 sumu 21.500,- Eur, 16. apríla 2015 sumu 17.549,25 Eur
- zo žiadosti o platbu obžalovaného R. T. zo 16. apríla 2015, doručenej PPA 17. apríla 2015, vyplýva, že obžalovaný R. T. iada uhradiť za ukončený projekt - Modernizácia objektu na nízkapacitné zariadenie na účet vedený v G. F. L. č. ú. XXXXXXXXXX (zrušený 21. októbra 2014 !) za obdobie uhradených výdavkov február - apríl 2015 sumu 99.974,65 Eur
- po kontrole na mieste vykonanej odborom kontroly projektových podpôr PPA 23. júna 2015 prostredníctvom Bc. F. F. a Ing. E. S., ktoré nezistili žiadne nedostatky a ani neoprávnené výdavky, bolo platobným príkazom PPA č. 15422313013945 (č. l. 459) po jeho schválení vedúcim OAP Ing. Y. C. 13. júla 2015 nariadená refundácia finančných prostriedkov vo výške 24.993,66 Eur z rozpočtu SR a 74.980,97 Eur z EÚ (Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka) na účet príjemcu obžalovaného R. T. vedený v G. F. L. č. ú. XXXXXXXXXX (zrušený 21. októbra 2014 - 22. júla 2015 boli uvedené sumy vrátené na výdavkový účet PPA ako nezrealizovaná úhrada), pričom následným platobným príkazom schváleným 11. augusta 2015 (č. l. 460) už mali byť vyššie uvedené sumy refundované na účet príjemcu obžalovaného R. T. vedený v G. F. L. č. ú. XXXXXXXXXX (zriadený 12. marca 2015 - úhrada zrealizovaná z výdavkového účtu PPA 14. augusta 2015);
- z výpisu účtu obžalovaného R. T. vedeného v G. L. pod č. ú. XXXXXXXXXX vyplýva, že tento dňa 14. augusta 2015 prevzal dve platby realizované platobnou jednotkou pre platby z poľnohospodárstva vo výške 74.980,97 Eur a 24.993,66 Eur, pričom ešte toho istého dňa zrealizoval na súkromný účet vedený na obžalovaného T. L. vo U. pod č. ú. XXXXXXXXXX platbu vo výške 79.974,63 Eur;
- zo záznamu z tuzemskej pracovnej cesty vykonanej 31. mája 2016 pracovníkmi odboru kontroly PPA Ing. H. F. a Ing. Y. Y. a z následnej dokumentácie (č. l. 462 a nasl.) vyplýva, že dotčení pracovníci identifikovali podozrenie z podvodu v podobe konfliktu záujmov a umelo vytvorených podmienok (vlastník modernizovaného objektu víťazom verejného obstarávania a jeho prepojenosť s prijímateľom NFP), pričom komunikácia sa uskutočnila iba po osi kontrola - obžalovaný T. L., keďže obžalovaný R. T. prezentoval dlhodobú práceneschopnosť, z ktorého dôvodu 22. júna 2016 bol vypracovaný návrh trestného oznámenia;

- nie bez dôkazného významu sú aj ďalšie uvedené skutočnosti:

a) potom, čo bolo vo veci začaté trestné stíhanie 13. júla 2016 a obžalovaným R. T. a T. L. 25. augusta 2017 vznesené obvinenie pre zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. v súbehu s prečinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 2 Tr. zák. formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák. sa podľa výpisu z OR na č. l. 139 - 140 od 16. novembra 2017 zmenilo obchodné meno zo L. L., spol. s r. o. na G., s.r.o., sídlo spoločnosti, jej spoločníci, a to z obžalovaného T. L. na L. C. s. r. o., V. W. XX/A, F. a rovnako osoba konateľa z obžalovaného T. L. na R. Y., Q. W. X, T., S. C.
b) zo zápisnice o vykonaní prehliadky iných priestorov alebo pozemkov z 11. mája 2017 (č. l. 85 a nasl.) vyplýva, že obžalovaný T. L. dobrovoľne vydal účtovníctvo L. L. spol. s r. o., ktoré priniesla jeho manželka v podobe 21 šanónov za rok 2014 a 4 šanónov za rok 2015, pričom po jeho vyjadrení, že „čo mal hľadané doklady, tak ich dobrovoľne vydal“, bolo k prístupnému k výkonu prehliadky v polyfunkčnom dome v priestoroch neslúžiacich na bývanie používajúce obchodnou spoločnosťou L. L., spol. s r. o., v rámci ktorej boli zaistené - znalecký posudok č. 325/2013 od znalca Ing. Mariána Pilku a 3 šanóny s názvami - Rekreačná chata V. L. V. - rekreačná chata pokladňa - rekreačná chata V. L. V.
c) obžalovaný R. T. po vznesení obvinenia sa obrazne povedané - stal takpovediac „fantómovou postavou“ v tom smere, že potom, čo v prípravnom konaní využil svoje právo a odmietol vypovedať, nebol prítomný ani pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu a napokon ani na hlavnom pojednávaní, keďže špecializovaný trestný súd hlavné pojednávanie (celkovo v troch termínoch) vykonal v jeho neprítomnosti, pričom zastávam názor, že na takýto procesný postup neboli splnené zákonné podmienky z dôvodu, že vec nebolo možné spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného, navyše keď špecializovaný trestný súd usvedčujúce svedecké výpovede (T., F., V., F.) len prečítal, zatiaľ čo svedkyne - kontrolórky z PPA F. a S. vypočul, pričom dokazovanie ďalej viedol len v línii obhajoby obžalovaného T. L. prezentovanej až na hlavnom pojednávaní („príbeh o

vytopení chaty a nutnosti jej rekonštrukcie v období od 18. mája do 15. októbra 2013 a následnej modernizácie od 2. do 31. marca a od 13. do 14. apríla 2015" - tento predtým v prípravnom konaní rovnako využil svoje právo a odmietol vypovedať), ktorú následne potvrdili svedkovia ako jeho manželka L., ktorá je sestrou obžalovaného R. T., sused L. a z časti osoby realizujúce prestavbu krbu a kúpeľne Y. - fakturácia neznela na meno R. T. a A. - rekonštrukcia hornej kúpeľne dvomi ľuďmi trvala 5 dní - v kontexte vyššie uvedených dôkazov na seba nadväzujúcich a vzájomne sa dopĺňajúcich mal špecializovaný trestný súd potom vyhodnotiť aj znalecké dokazovanie, a to konkrétne znalecký posudok č. 126/2017 Ing. Igora Klačka, znalca z odboru stavebníctvo, odvetvie statika stavieb a odhad hodnoty nehnuteľností, pribráneho do konania uznesením z 28. apríla 2017 (č. l. 143), ktorý na podklade miestnej obhliadky 11. mája 2017 a oboznámenia sa s projektovou dokumentáciou a kolaudačným rozhodnutím (úradný záznam č. l. 145) dospel k záveru, že v predmetnom objekte oproti stavu v roku 2013, ktorý bol zadokumentovaný znaleckým posudkom Ing. Mariána Pilka č. 325/2013 zaisteným pri prehliadke iných priestorov a pozemkov ako listinný dôkaz, došlo k zmene len v suteréne chaty v podobe vnútornej omietky, pričom v období rokov 2013-2017 nedošlo k žiadnym modernizačným a rekonštrukčným prácam s tým, že tento znalec stanovil aj východiskovú (k dátumu výstavby a k dátumu obhliadky), technickú a všeobecnú hodnotu objektu v sumách - 103.321,12 Eur - 112.927,57 Eur - 101.058,91 Eur a 87.900,- Eur;

- špecializovaný trestný súd namiesto toho na hlavnom pojednávaní po výsluchu znalca Ing. Igora Klačka v procesnom postavení znalcov vypočul Ing. Mariána Pilku (prečítal jeho znalecký posudok č. 325/2013 napriek tomu, že nebol vyhotovený v tomto trestnom konaní) a Ing. Daniela Bartkoviča, ktorí na žiadosť obžalovaného T. L. vypracovali znalecké posudky č. 49/2019 a č. 111/2019 (hodnota stavebných prác kozmetického charakteru a takpovediac „na oko kontrolórov" bola nimi stanovená vo vyššej sume ako hodnota celej nehnuteľnosti vrátane pozemku !!!) spochybňujúce závery predchádzajúceho znalca, ktorý sa k nim ani nemohol vyjadriť (predtým mu neboli ani doručené) a vzniknuté rozpory ani neodstránil, pričom pokiaľ ide o znalecký posudok Ing. Igora Klačka najprv vo všeobecnosti upozorňujem, že ak súd má pochybnosti o správnosti (jasnosti) úplnosti znaleckého posudku vypracovaného podľa § 142 Tr. por. znalcom (pozn. ktoré pochybnosti môžu vyplynúť aj z neskôr predloženého posudku/ov znalca/ov podľa § 142 Tr. por.), potom tieto pochybnosti je v zmysle § 146 Tr. por. nutné odstraňovať jeho vysvetlením/doplnením; ak tento postup k odstráneniu pochybností nevedie, potom je v zmysle tzv. kvalitatívnej gradácie nutné požiadať o vyhotovenie nového znaleckého posudku znaleckým ústavom (nie však znalcom) (viď aj R 4/1981). Nie je teda možné, aby sa súd po vykonanom znaleckom dokazovaní a výsluchu Ing. Igora Klačka na jednej strane a Ing. Mariána Pilku a Ing. Daniela Bartkoviča na strane druhej, bez ďalšieho „priklonil k záverom znalcov Ing. Mariána Pilku a Ing. Daniela Bartkoviča", navyše keď znalec Ing. Marián Pilka nebol vo veci nezaujatý vzhľadom na svoje predchádzajúce znalecké aktivity vo vzťahu k danému projektu;

- z uvedených dôvodov som toho názoru, že odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry napriek tomu, že jeho činnosť v celom trestnom konaní hodnotím ako nesprávnu, nesústredenú a hlavne neefektívnu, bolo dôvodné a napadnutý rozsudok pre nejasnosť a neúplnosť jeho skutkových zistení preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie [§ 321 ods. 1 písm. b) Tr. por.] a preto, že vo veci treba niektoré dôkazy zopakovať a vykonať celý rad ďalších dôkazov [§ 321 ods. 1 písm. c) Tr. por.], mal byť ako predčasný zrušený a vec vrátená špecializovanému trestnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol (§ 322 ods. 1 Tr. por.);

- v neposlednom rade poukazujem aj na závery rozsudku senátu 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. mája 2020, sp. zn. 5To 3/2019 (prakticky totožná vec z hľadiska skutkových okolností), v ktorej okrem iného z odôvodnenia vyplýva, že: „z uvedeného je zrejmé, že samotná zmluva o poskytnutí NFP upravuje podmienky, práva a povinnosti medzi poskytovateľom a prijímateľom pri poskytnutí NFP na realizáciu aktivít projektu, ktorého konkrétny obsah, charakteristika (vrátane charakteristiky cieľovej skupiny) a spôsob realizácie je uvedený v samotnom projekte (žiadosti o NFP), ktorý bol schválený rozhodnutím riadiaceho orgánu (MPSVR SR) pre daný operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia, a teda pre prijímateľa je právne záväzný aj samotný projekt z pohľadu jeho obsahu, vrátane charakteristiky cieľovej skupiny a pokiaľ táto nebola dodržaná, je voči dotknutej osobe možné vyvodzovať právnu zodpovednosť vrátane trestno-právnej, pričom v tejto súvislosti dávam do pozornosti objektívnu stránku skutkovej podstaty prečinu poškodzovania finančných záujmov

Európskej únie podľa § 261 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 31. júla 2019 a rovnako tak po 1. auguste 2019.

V Bratislave 13. októbra 2021 JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
sudca - člen senátu